

Štandardy pre študijný program

Dokument prešiel jazykovou úpravou.

V Bratislave dňa 2. júla 2020

Článok 1

Úvodné ustanovenia a pôsobnosť štandardov

1. *Štandardmi pre študijný program* sa rozumie súbor požiadaviek, ktorých plnením je podmienené udelenie akreditácie študijného programu¹ a rozhodovanie agentúry o oprávnení vysokej školy vytvárať, uskutočňovať a upravovať študijné programy v príslušnom študijnom odbore a stupni². Tieto požiadavky sú uvedené v článkoch 2 – 10 týchto štandardov. Štandardy pre študijný program zároveň slúžia na posudzovanie súladu vnútorného systému vysokej školy so štandardmi pre vnútorný systém³.
2. Súbor postupov, kritérií a ukazovateľov, prostredníctvom ktorých pracovné skupiny výkonnej rady agentúry (ďalej len „pracovná skupina“) a zamestnanci agentúry vyhodnocujú plnenie štandardov a opatrení na zabezpečenie súladu študijných programov so štandardmi pre študijný program, je stanovený v Metodike na vyhodnocovanie štandardov, ktorú vydáva agentúra.
3. Súbor postupov, kritérií a ukazovateľov, prostredníctvom ktorých pracovné skupiny výkonnej rady agentúry (ďalej len „pracovná skupina“) hodnotia úroveň tvorivých činností vysokej školy, je stanovený v Metodike hodnotenia tvorivých činností, ktorú vydáva agentúra.
4. V týchto štandardoch sa používajú definované pojmy, ktorých výklady sú uvedené v článku 11 týchto štandardov. Definované pojmy sú pri ich prvom výskyte v texte uvedené kurzívou.
5. Štandardy pre študijný program vychádzajú zo Štandardov a usmernení na zabezpečovanie kvality v Európskom priestore vysokoškolského vzdelávania⁴ z roku 2015 a zohľadňujú všeobecne záväzné predpisy.
6. Štandardy pre študijný program upravujú požiadavky na posudzovanie študijných programov vysokých škôl so sídlom v Slovenskej republike. Na posudzovanie študijných programov žiadateľov o štátny súhlas⁵ sa vzťahujú primerane. Na posudzovanie študijných programov vysokých škôl so sídlom v zahraničí sa vzťahujú primerane s akcentom na vyhodnotenie spĺňania Štandardov a usmernení na zabezpečovanie kvality v Európskom priestore vysokoškolského vzdelávania⁶ z roku 2015.

Článok 2

Návrh nového študijného programu a návrh úpravy študijného programu

1. Návrh nového študijného programu alebo návrh *úpravy študijného programu* je spracovaný a predložený v súlade s formalizovanými procesmi vnútorného systému zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania vysokej školy (ďalej len „vnútorný systém“). Ak vysoká

¹ V zmysle § 30 zákona o zabezpečovaní kvality.

² V zmysle čl. 3 ods. 10 Štandardov pre vnútorný systém vydaných Slovenskou akreditačnou agentúrou pre vysoké školstvo.

³ V zmysle čl. 3 ods. 4 Štandardov pre vnútorný systém vydaných Slovenskou akreditačnou agentúrou pre vysoké školstvo.

⁴ Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG 2015.

⁵ V zmysle § 33 zákona o zabezpečovaní kvality.

⁶ Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG 2015.

- škola nemá vnútorný systém schválený, pravidlá zabezpečovania kvality sú uvedené priamo v príslušnom návrhu.
2. Študijný program je spracovaný v súlade s poslaním a strategickými cieľmi vysokej školy, určenými v dlhodobom zámere vysokej školy⁷.
 3. Sú určené osoby zodpovedné za uskutočňovanie, rozvoj a zabezpečovanie kvality študijného programu.
 4. Do prípravy návrhu študijného programu sú zapojení študenti, zamestnávateľia a ďalšie zainteresované strany.
 5. Študijný program je priradený k študijnému odboru⁸ a je zdôvodnená miera jeho obsahovej zhody s príslušným študijným odborom. V prípade študijných programov v kombinácii dvoch študijných odborov alebo ak ide o interdisciplinárne štúdiá, je študijný program priradený k príslušným študijným odborom a je zdôvodnená miera jeho obsahovej zhody s príslušnými študijnými odbormi.
 6. V študijnom programe je jasne špecifikovaná a komunikovaná úroveň kvalifikácie, ktorú získavajú študenti jeho úspešným absolvovaním, pričom kvalifikácia zodpovedá príslušnej úrovni vzdelania podľa *kvalifikačného rámca*.
 7. V študijnom programe je jasne špecifikovaný profil absolventa, pričom v jeho rámci sú prostredníctvom deskriptorov⁹ vymedzené a komunikované výstupy vzdelávania, ktoré sú verifikovateľné a zodpovedajú poslaniu vysokej školy, príslušnému stupňu kvalifikačného rámca a oblasti poznania podľa príslušného študijného odboru alebo kombinácie študijných odborov, v ktorých ich absolventi získajú vysokoškolské vzdelanie.
 8. Výstupy vzdelávania a kvalifikácia získaná absolvovaním študijného programu napĺňa sektorovo-špecifické odborné očakávania na výkon povolania. V študijnom programe sú indikované povolania, na výkon ktorých je potrebná získaná kvalifikácia. Tieto skutočnosti sú potvrdené vyjadreniami relevantných externých zainteresovaných strán alebo súhlasným stanoviskom právnickej osoby uvedenej v opise príslušného študijného odboru¹⁰, ak si to opis vyžaduje, alebo súhlasným stanoviskom príslušného ministerstva na uskutočňovanie študijného programu, ak ide o štátnu vysokú školu, resp. o kvalifikáciu pre výkon regulovaných povolání.
 9. Odborný obsah, štruktúra a sekvencia profilových študijných predmetov a ďalších vzdelávacích činností študijného programu a podmienky na úspešné ukončenie štúdia umožňujú dosahovanie výstupov vzdelávania uvedených v profile absolventa a zaručujú prístup k aktuálnym vedomostiam, *zručnostiam a kompetentnostiam*, vrátane *prenositelných spôsobilostí*, ktoré ovplyvňujú osobný rozvoj študentov a môžu byť využité v ich budúcom kariérnom uplatnení a v živote ako aktívnych občanov v demokratických spoločnostiach. V prípade profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov je obsah študijného programu zostavený tak, aby umožňoval dosiahnuť výstupy vzdelávania očakávané zamestnávateľmi s akcentom na rozvoj praktických profesijných zručností v príslušnom odvetví hospodárstva alebo spoločenskej praxe.

⁷ V strategických cieľoch sa zohľadňujú potreby prípravy ľudských zdrojov vo verejnom záujme.

⁸ Študijné odbory, v ktorých môžu vysoké školy v Slovenskej republike poskytovať vysokoškolské vzdelávanie, a ich opisy sú uvedené vo Vyhláške MŠVVŠ SR č. 244/2019 Z. z. o sústave študijných odborov v Slovenskej republike.

⁹ Odporúčané sú Dublinské deskriptory.

¹⁰ Opisy študijných odborov sú uvedené vo Vyhláške MŠVVŠ SR č. 244/2019 Z. z. o sústave študijných odborov v Slovenskej republike.

10. Študijný program má stanovenú štandardnú dĺžku štúdia, určenú pracovnú záťaž pre jednotlivé študijné predmety vyjadrenú v ECTS¹¹ kreditoch a počet hodín kontaktnej výučby s výnimkou, ak to nevyžaduje povaha vzdelávacej činnosti. Štandardná dĺžka štúdia, pracovná záťaž a počet hodín kontaktnej výučby umožňujú dosiahnutie výstupov vzdelávania a zodpovedajú forme študijného programu.
11. V prípade profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov je súčasťou ich obsahu povinná odborná prax študentov v zmluvne spolupracujúcej organizácii v celkovom rozsahu aspoň jeden semester¹², ktorej účelom je rozvoj praktických profesijných zručností. Odborná prax umožňuje študentovi vykonávať činnosti, prostredníctvom ktorých si osvojí pracovné postupy typické pre príslušnú úroveň kvalifikácie a príslušný študijný odbor, má možnosť podieľať sa na odborných procesoch, projektoch a prostredníctvom konkrétnych úloh nadobúdať vedomosti, zručnosti a kompetentnosti relevantné pre výkon príslušných profesií. Odborná prax môže byť uskutočnená ako súvislá alebo rozdelená na viacero kratších časových období v nadväznosti na potreby príslušného študijného programu a podmienky spolupracujúcej organizácie, v ktorej sa odborná prax uskutočňuje.
12. Študijný program má jednoznačne určenú úroveň a povahu tvorivých činností, vyžadovanú na úspešné ukončenie štúdia, najmä vo väzbe na záverečnú prácu.

Článok 3

Schvaľovanie študijného programu

1. Študijný program je schválený v súlade s formalizovanými procesmi vnútorného systému a je zaručené nezávislé, nezaujaté, objektívne, odborne fundované, transparentné a spravodlivé posúdenie návrhu a schválenie študijného programu, do ktorého sú zapojení študenti, zamestnávateľia a ďalšie zainteresované strany. Je zaručené, že osoby posudzujúce a schvaľujúce študijný program sú iné ako osoby, ktoré pripravujú návrh študijného programu.

Článok 4

Učenie sa, vyučovanie a hodnotenie orientované na študenta

1. Pravidlá, formy a metódy vyučovania, učenia sa a hodnotenia študijných výsledkov v študijnom programe umožňujú dosahovanie výstupov vzdelávania pri rešpektovaní rozmanitosti študentov a ich potrieb.
2. Je umožnená flexibilita trajektórií učenia sa a dosahovania výstupov vzdelávania. Študijný program umožňuje zodpovedajúce vzdelávanie sa mimo vysokej školy v domácich a zahraničných inštitúciách, najmä prostredníctvom podpory mobilít. Výsledky tohto vzdelávania sú uznávané vysokou školou.
3. Používané formy a metódy vyučovania, učenia sa a hodnotenia študijných výsledkov stimulujú študentov prijímať aktívnu rolu v procese učenia sa a rozvoji akademickej kariéry.

¹¹ ECTS – European Credit Transfer and Accumulation System.

¹² Rozumie sa tým pracovná záťaž študenta v rozsahu aspoň 30 ECTS kreditov.

Študenti sú zapájaní do *tvorivých činností* vysokej školy primerane vo vzťahu k výstupom vzdelávania a úrovni kvalifikačného rámca študijného programu.

4. V rámci študijného programu je posilňovaný zmysel pre autonómiu, samostatnosť a sebahodnotenie a zároveň je študentom poskytované primerané vedenie a podpora učiteľov založená na vzájomnom rešpekte a úcte.
5. Študijný program je uskutočňovaný spôsobom, ktorý posilňuje vnútornú motiváciu študentov neustále sa zdokonaľovať, vedie k dodržiavaniu princípov akademickej etiky alebo profesijnej etiky, ak ide o profesijne orientovaný bakalársky študijný program.
6. Študijný program má stanovené a vopred zverejnené pravidlá, kritériá a metódy hodnotenia študijných výsledkov v študijnom programe. Výsledky hodnotenia musia byť zaznamenané, dokumentované a archivované.
7. Metódy a kritériá hodnotenia sú vopred známe a prístupné študentom; sú zahrnuté v jednotlivých častiach/predmetoch/moduloch programu a sú vhodné na spravodlivé, konzistentné, transparentné overenie získaných vedomostí, zručností a spôsobilostí.
8. Hodnotenie poskytuje študentom spoľahlivú spätnú väzbu na zistenie miery plnenia výstupov vzdelávania, ktorá je v prípade potreby spätá s poradenstvom v oblasti napredovania v štúdiu.
9. Ak to okolnosti umožňujú, hodnotenie študentov študijného programu vykonáva viacero učiteľov.
10. Študenti majú možnosť využiť prostriedky nápravy voči výsledkom svojho hodnotenia, pričom je zaručené spravodlivé zaobchádzanie so žiadateľmi o nápravu.

Článok 5

Prijímacie konanie, priebeh štúdia, uznávanie vzdelania a udeľovanie akademických titulov

1. Študijný program sa uskutočňuje podľa vopred definovaných a verejne ľahko prístupných pravidiel štúdia vo všetkých fázach študijného cyklu, ktorými sú prijímacie konanie, priebeh a hodnotenie štúdia, uznávanie vzdelania, ukončenie štúdia, udeľovanie titulu a vydávanie diplomu a ďalších dokladov o získanom vzdelaní. Zohľadňujú sa osobitosti vyplývajúce zo špecifických potrieb študentov.
2. V študijnom programe sú jasne špecifikované požiadavky na uchádzačov a spôsob ich výberu, ktoré zodpovedajú úrovni kvalifikačného rámca. Prijímacie konanie je spoľahlivé, spravodlivé a transparentné. Kritériá a požiadavky na uchádzačov sú vopred zverejnené a ľahko prístupné. Podmienky prijímacieho konania sú inkluzívne a zaručujú rovnaké príležitosti každému uchádzačovi, ktorý preukáže potrebné predpoklady na absolvovanie štúdia. Výber uchádzačov je založený na zodpovedajúcich metódach posudzovania ich spôsobilosti na štúdium.
3. Pravidlá uskutočňovania študijného programu upravujú a umožňujú uznávanie štúdia a častí štúdia v súlade s Dohovorom o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania v európskom regióne¹³ tak, aby sa podporovala domáca i zahraničná mobilita študentov.

¹³ Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region, Lisbon 1997.

4. V rámci uskutočňovania študijného programu je zaručené efektívne využívanie nástrojov na zabezpečenie *výskumnej integrity* a na prevenciu a riešenie plagiátorstva a ďalších *akademických podvodov*.
5. Študenti študijného programu majú k dispozícii efektívne mechanizmy preskúmania podnetov, ktorými sa domáhajú ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnievajú, že boli porušené, alebo poukazujú na konkrétne nedostatky v činnosti alebo v nečinnosti vysokej školy. Preskúvanie podnetov je transparentné a uskutočňuje sa za účasti zástupcov študentov. Podávateľom podnetov je poskytovaná spätná väzba o výsledkoch preskúmania podnetov a o prijatých opatreniach¹⁴.
6. Úspešné ukončenie študijného programu potvrdzuje vysoká škola udelením akademického titulu, vydaním vysokoškolského diplomu, ako aj vydávaním ďalšej dokumentácie (dodatok k diplomu) vysvetľujúcej získanú kvalifikáciu vrátane dosiahnutých výsledkov vzdelávania, kontext, úroveň a obsah úspešne zavŕšeného štúdia. Táto dokumentácia je v súlade s príslušnými predpismi.

Článok 6

Učitelia študijného programu

1. Vysoká škola zaručuje pre študijný program učiteľov, ktorých kvalifikácia, rozvrhnutie pracovnej záťaže, úroveň výsledkov tvorivých činností, praktické skúsenosti, pedagogické zručnosti a prenositeľné spôsobilosti umožňujú dosahovať výstupy vzdelávania, ktorých jazykové zručnosti zodpovedajú jazykom uskutočňovania študijného programu a ktorých počet a pracovná kapacita zodpovedajú počtu študentov a personálnej náročnosti vzdelávacích činností.
2. Odborná kvalifikácia učiteľov zabezpečujúcich študijný program je minimálne o stupeň vyššia než kvalifikácia dosahovaná jeho ukončením. Od tejto požiadavky je možné upustiť v odôvodnených prípadoch, akými sú najmä lektori cudzích jazykov, učitelia zabezpečujúci prax, odborníci z praxe a doktorandi.
3. Profilové študijné predmety sú štandardne zabezpečované vysokoškolskými učiteľmi vo funkcii profesora alebo vo funkcii docenta, ktorí pôsobia na vysokej škole v príslušnom študijnom odbore alebo *súvisiacom odbore* na ustanovený týždenný pracovný čas¹⁵. V študijných programoch s orientáciou na profesijné vzdelávanie sú profilové študijné predmety zabezpečované aj vysokoškolskými učiteľmi, ktorí sú skúsenými odborníkmi z príslušného odvetvia hospodárstva alebo spoločenskej praxe a ktorí pôsobia na vysokej škole na ustanovený týždenný pracovný čas alebo kratší pracovný čas. Je zaručená udržateľnosť personálneho zabezpečenia profilových predmetov študijného programu z hľadiska vekovej štruktúry učiteľov.
4. Vysoká škola má určenú osobu, ktorá má príslušné kompetencie a nesie hlavnú zodpovednosť za uskutočňovanie, rozvoj a zabezpečenie kvality študijného programu alebo inak vymedzenej ucelenej časti študijného programu podľa ods. 7 až 11 a zabezpečuje profilový predmet. Táto osoba pôsobí vo funkcii profesora v príslušnom študijnom odbore na ustanovený týždenný pracovný čas; ak ide o bakalársky študijný program, pôsobí vo

¹⁴ V zmysle § 3 ods. 3 písm. g) zákona o zabezpečovaní kvality.

¹⁵ V prípade zdravotníckych pracovníkov, príslušníkov ozbrojených zložiek a aktívnych umelcov sa podmienka na ustanovený týždenný pracovný čas aplikuje primerane.

funkcii profesora alebo vo funkcii docenta v príslušnom študijnom odbore na ustanovený týždenný pracovný čas. Táto osoba zároveň nenesie hlavnú zodpovednosť za uskutočňovanie, rozvoj a zabezpečenie kvality študijného programu na inej vysokej škole v Slovenskej republike. Jedna a tá istá osoba môže niesť hlavnú zodpovednosť za uskutočňovanie, rozvoj a zabezpečenie kvality najviac troch študijných programov. Do tohto počtu sa nezapočítavajú prípady súbehov podľa čl. 7 ods. 3 písm. b) až h) týchto štandardov.

5. Osoby, ktoré vedú *záverečné práce*, vykonávajú aktívnu tvorivú činnosť alebo praktickú činnosť na úrovni zodpovedajúcej stupňu študijného programu v problematike odborného a tematického zamerania vedených prác. Školiteľmi dizertačných prác sú osoby vo funkcii profesora alebo vo funkcii docenta alebo inej obdobnej funkcie vo výskumnej inštitúcii zmluvne spolupracujúcej pri zabezpečovaní študijného programu tretieho stupňa s vysokou školou¹⁶.
6. Učitelia študijného programu rozvíjajú svoje odborné, jazykové, pedagogické, digitálne zručnosti a prenositeľné spôsobilosti.
7. V prípade učiteľských kombinačných študijných programov zaručuje vysoká škola aktivizovanie učiteľov podľa odsekov 1 až 6 osobitne pre každú *aprobáciu* v súlade s príslušnosťou vyučovacieho predmetu k študijnému odboru a osobitne pre *učiteľský základ*.
8. V prípade prekladateľských a tlmočnických kombinačných študijných programov zaručuje vysoká škola aktivizovanie učiteľov podľa odsekov 1 až 6 osobitne pre každú *aprobáciu* v súlade s príslušnosťou k jazyku a osobitne pre *translatologický základ*.
9. V prípade študijných programov v kombinácii dvoch študijných odborov alebo študijných programov prvého stupňa uskutočňovaných ako interdisciplinárne štúdiá zaručuje vysoká škola aktivizovanie učiteľov podľa odsekov 1 až 6 pre každý študijný odbor, v ktorom jeho absolventi získajú vysokoškolské vzdelanie.
10. V prípade spoločných študijných programov zaručuje vysoká škola aktivizovanie učiteľov podľa odsekov 1 až 6 pre príslušnú časť spoločného študijného programu, ktorú zabezpečuje v jeho rámci.
11. V prípade, ak vysoká škola uskutočňuje študijné programy v príslušnom študijnom odbore na viacerých súčiastiach alebo vo viacerých sídlach, zaručuje aktivizovanie učiteľov podľa odsekov 1 až 6 osobitne pre každú súčasť a osobitne pre každé sídlo, v ktorom uskutočňuje študijný program ako celok.

Článok 7

Tvorivá činnosť vysokej školy

1. Učitelia zabezpečujúci profilové predmety študijného programu preukazujú výsledky tvorivej činnosti v príslušnom študijnom odbore/študijných odboroch, v ktorom/ktorých sa študijný program uskutočňuje na požadovanej úrovni v závislosti od jeho stupňa:
 - a) aspoň na *významnej medzinárodnej úrovni*, ak ide o študijný program tretieho stupňa;
 - b) aspoň na *medzinárodne uznávanej úrovni*, ak ide o študijný program druhého stupňa alebo študijný program spájajúci prvý a druhý stupeň;

¹⁶ V prípade pracovníkov výskumných inštitúcií ide o vedúcich vedeckých pracovníkov s kvalifikačným stupňom I a samostatných vedeckých pracovníkov s kvalifikačným stupňom IIa.

- c) aspoň na *národne uznávanej úrovni*, ak ide o študijný program prvého stupňa.
2. Tvorivú činnosť vysoká škola preukazuje prostredníctvom najvýznamnejších výstupov tvorivej činnosti učiteľov zabezpečujúcich profilové predmety študijného programu, pričom:
- a) vysoká škola vyberie učiteľov a výstupy tak, že za jedného učiteľa predloží 5 výstupov, z toho aspoň 2 výstupy sú z obdobia ostatných 6 rokov pred rokom, v ktorom bola podaná príslušná žiadosť o akreditáciu;
 - b) vysoká škola zabezpečí dostupnosť záznamov o predložených výstupoch tvorivej činnosti a ohlasoch na tieto výstupy v bibliometrických a citačných databázach, registroch evidencie publikačnej a umeleckej činnosti alebo v iných vyhľadávacích systémoch, ktoré sú akceptované ako relevantné v príslušnom študijnom odbore;
 - c) vysoká škola predloží spolu 25 výstupov, ak ide o študijný program, alebo 15 výstupov, ak ide o samostatné posudzovanie aprobácie, učiteľského základu, translatologického základu alebo o iný špecifický prípad¹⁷;
 - d) jeden a ten istý výstup sa predkladá v rámci príslušného posudzovania len raz;
 - e) jedna a tá istá osoba predkladá výstupy len v rámci jedného hodnotenia tvorivej činnosti;
 - f) v prípade výstupov s viacerými autormi je možné ten istý výstup predložiť a pripísať ďalším osobám v iných hodnoteniach tvorivej činnosti, a to najviac trikrát;
 - g) hodnotenie tvorivej činnosti vykoná pracovná skupina holistickým *peer review* podľa postupov a kritérií uvedených v Metodike hodnotenia tvorivých činností vydanej agentúrou.
3. V prípade, ak vysoká škola uskutočňuje viaceré študijné programy v príslušnom študijnom odbore, preukazuje úroveň výsledkov tvorivej činnosti podľa odsekov 1 a 2 osobitne pre každý študijný program. To neplatí v súbehu s prípadmi, akými sú:
- a) obsahovo nadväzujúci študijný program vyššieho stupňa v príslušnom študijnom odbore uskutočňovaný na tej istej súčasti vysokej školy;
 - b) iná forma alebo jazyková mutácia identického študijného programu;
 - c) časť spoločného študijného programu obsahovo vychádzajúca z príslušného študijného odboru;
 - d) časť študijného programu v kombinácii dvoch študijných odborov obsahovo vychádzajúca z príslušného študijného odboru a uskutočňovaná na tej istej súčasti vysokej školy;
 - e) aprobácia učiteľského kombinačného študijného programu obsahovo vychádzajúca z príslušného študijného odboru;
 - f) aprobácia prekladateľského kombinačného študijného programu obsahovo vychádzajúca z príslušného jazyka;
 - g) konverzný študijný program obsahovo vychádzajúci zo študijného programu v príslušnom študijnom odbore a stupni;
 - h) časť študijného programu prvého stupňa uskutočňovaného ako interdisciplinárne štúdiá obsahovo vychádzajúca z príslušného študijného odboru.

¹⁷ Iným špecifickým prípadom je študijný odbor, ktorého obsahové vymedzenie súvisí s prípravou odborníkov na niektoré z regulovaných povolání s koordináciou vzdelania uvedených v prílohe č. 2 Vyhlášky MŠVVŠ SR č. 16/2016 Z. z. a vychádza z odborov priradených k regulovaným povolaniam podľa Nariadenia vlády č. 296/2010 Z. z.; vysoká škola predloží 15 výstupov.

4. Ak vysoká škola uskutočňuje viaceré študijné programy v príslušnom študijnom odbore vo viacerých sídlach, zaručuje preukázanie výsledkov tvorivej činnosti pre každé sídlo osobitne.
5. Na uskutočňovanie študijného programu tretieho stupňa preukazuje vysoká škola dlhodobú kontinuálnu výskumnú alebo umeleckú činnosť v problematike študijného programu. Pracovisko musí preukázať *dlhodobú a kontinuálnu úspešnosť* v získavaní finančnej podpory pre príslušný výskum alebo umeleckú činnosť a existenciu pokračujúcich alebo nových výskumných/umeleckých projektov z domácich a medzinárodných grantových schém a iných súťažných zdrojov.
6. Splnenie požiadavky uvedenej v odseku 5 môže vysoká škola nahradiť tým, že sa podrobuje periodickému hodnoteniu výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti v jednotlivých oblastiach výskumu raz za šesť rokov¹⁸ a na základe výsledkov najnovšieho hodnotenia jej bolo udelené oprávnenie používať označenie „výskumná univerzita“¹⁹.

Článok 8

Zdroje na zabezpečenie študijného programu a podporu študentov

1. Sú zabezpečené dostatočné priestorové, materiálne, technické a informačné zdroje študijného programu, ktoré sú zárukou na dosahovanie stanovených cieľov a výstupov vzdelávania. Ide najmä o posluchárne, učebne, študovne, laboratória a laboratórne prístroje a iné potrebné vybavenie, technické prostriedky a vybavenie, ateliéry, dielne, projektové a umelecké štúdiá, tľmočnicke kabíny, kliniky, kňazské semináre, vedecké a technologické parky, technologické inkubátory, školské podniky, strediská praxe, cvičné školy, učebno-výcvikové zariadenia, športové haly, plavárne, športoviská, knižnice, prístup k študijnej literatúre, informačným databázam a ďalším informačným zdrojom, informačné technológie a externé služby a ich zodpovedajúce financovanie.
2. V prípade, ak sú vzdelávacie činnosti poskytované dištančnou alebo kombinovanou metódou, sú zabezpečené systémy na správu obsahu kurzov a na správu vzdelávania a študentom je zaručený prístup k obsahu kurzov a k ďalším študijným materiálom.
3. Je zabezpečený podporný odborný personál, ktorý kompetentnosťou a počtom zodpovedá potrebám študentov a učiteľov študijného programu vo väzbe na vzdelávacie ciele a výstupy.
4. Sú udržiavané záväzné partnerstvá, ktoré umožňujú účasť relevantných zainteresovaných strán na zabezpečovaní kvality, realizácii a rozvoji študijného programu.
5. Vysoká škola má zabezpečené dostatočné personálne, priestorové, materiálne, technické a informačné zdroje študijného programu osobitne pre každé sídlo, v ktorom sa má uskutočňovať študijný program alebo jeho časť, primerane k cieľom a výstupom vzdelávania príslušnej časti študijného programu.
6. Vysoká škola efektívne reaguje na rozmanitosť potrieb a záujmov študentov študijného programu. Poskytuje študentom študijného programu podporu na úspešné napredovanie v štúdiu a kariérne poradenstvo.

¹⁸ V zmysle § 88a) zákona o vysokých školách.

¹⁹ Kým nebude ukončené prvé periodické hodnotenie, postupuje sa podľa § 38 ods. 7 zákona o zabezpečovaní kvality.

7. Študenti študijného programu majú zabezpečené primerané sociálne zabezpečenie, športové, kultúrne, duchovné a spoločenské vyžitie počas štúdia.
8. Študenti študijného programu majú zabezpečený prístup a podporu v účasti na domácich a zahraničných mobilitách a stážach.
9. Vysoká škola poskytuje individualizovanú podporu a vytvára vhodné podmienky pre študentov študijného programu so špecifickými potrebami.
10. V profesijne orientovaných študijných programoch má študijný program zmluvných partnerov v podobe organizácií, ktoré zabezpečujú odbornú prax a praktickú výučbu študentov. Tieto organizácie majú zabezpečené dostatočné priestorové, materiálne, technologické a personálne podmienky tak, aby bolo možné dosiahnuť plánované výstupy vzdelávania.

Článok 9

Zhromažďovanie a spracovanie informácií o študijnom programe

1. Vysoká škola zbiera, analyzuje a využíva relevantné informácie na efektívne manažovanie študijného programu a ďalších aktivít.
2. Efektívny zber a analýza informácií o študijnom programe a ďalších aktivitách vstupuje do hodnotenia študijného programu a do návrhu jeho úprav.
3. Pri študijnom programe sa sledujú a vyhodnocujú kľúčové indikátory vzdelávania a učenia sa, charakteristiky záujemcov a študentov, postup (napredovanie) študentov v štúdiu, ich úspešnosť a zanechávanie štúdia, spokojnosť študentov, uplatnenie absolventov, názory absolventov a zamestnávateľov, informácie o zdrojoch a podpore študentov.
4. Na zber a spracovanie informácií o študijnom programe sa využívajú vhodné nástroje a metódy. Do získavania, analýzy, ako aj následných informácií o opatreniach sú zapojení študenti, učitelia, zamestnávatelia a ďalšie zainteresované strany študijného programu.

Článok 10

Zverejňovanie informácií o študijnom programe

1. Vysoká škola má zverejnené, ľahko prístupné a prehľadne štruktúrované informácie o študijnom programe, najmä o jeho vzdelávacích cieľoch a výstupoch, požiadavkách na uchádzačov o štúdium, spôsobe ich výberu a odporúčaných osobnostných predpokladoch, úrovni národného kvalifikačného rámca, študijnom odbore, udeľovanom akademickom titule, pravidlách vyučovania a učenia sa, podmienkach absolvovania programu, postupoch a kritériách hodnotenia, zdrojoch programu, o miere úspešnosti, možnostiach učenia sa študentov, ako aj informácie o povolaniach, ktoré môže úspešný absolvent študijného programu vykonávať, a o uplatnení absolventov študijného programu.
2. Tieto informácie sú ľahko prístupné študentom, ich podporovateľom, potenciálnym študentom, absolventom, ďalším zainteresovaným stranám a širokej verejnosti vo všetkých jazykoch, v ktorých sa uskutočňuje študijný program. Spôsob sprístupnenia informácií zohľadňuje aj potreby uchádzačov a študentov so špecifickými potrebami.

Článok 11

Priebežné monitorovanie, periodické hodnotenie a periodické schvaľovanie študijného programu

1. Vysoká škola priebežne monitoruje, pravidelne vyhodnocuje a upravuje študijný program s cieľom zabezpečiť, aby bol v súlade so štandardmi pre študijný program a aby dosahované ciele a výstupy vzdelávania boli v súlade s potrebami študentov, zamestnávateľov a ďalších zainteresovaných strán, aby zodpovedali aktuálnym poznatkom a aktuálnemu stavu ich aplikácií, aktuálnym technologickým možnostiam a aby úroveň absolventov najmä prostredníctvom dosahovaných výstupov vzdelávania bola v súlade s požadovanou úrovňou kvalifikačného rámca.
2. Súčasťou monitorovania a hodnotenia študijného programu je získavanie relevantnej spätnej väzby od zainteresovaných strán programu, ktoré sa zúčastňujú aj na príprave metodiky jej vyhodnotenia. Študenti majú možnosť aspoň raz ročne prostredníctvom anonymného dotazníka vyjadriť sa o kvalite výučby a o učiteľoch študijného programu.
3. Výsledky vyhodnotenia spätnej väzby podľa odseku 2 sa premietajú do prijímania opatrení na zlepšenie; pri ich navrhovaní majú zaručenú účasť aj študenti.
4. Výsledky vyhodnotenia spätnej väzby a prijaté opatrenia a akékoľvek plánované alebo následné činnosti vyplývajúce z hodnotenia študijného programu sú komunikované so zainteresovanými stranami a sú zverejnené.
5. Študijný program je periodicky schvaľovaný v súlade s formalizovanými procesmi vnútorného systému v perióde zodpovedajúcej jeho štandardnej dĺžke štúdia.

Článok 12

Vymedzenie pojmov

1. Na účely týchto štandardov sa vymedzuje sústava pojmov, ktorých definície sú uvedené v odsekoch 2 až 34 tohto článku.
2. *Akademický podvod* je nepoctivé a nečestné konanie, ktoré je opakom výskumnej integrity a je v rozpore s morálnymi štandardmi. Ide najmä o plagiátorstvo, podvádzanie a odpisovanie pri skúškach, fabrikáciu výskumných výsledkov, zaznamenávanie vymyslených dát, vynechanie nevhodných faktov a dát, falšovanie výskumu, nečestné praktiky v publikovaní výsledkov, nedeklarovanie konfliktu záujmov, zneužitie informácií získaných počas posudzovania, fiktívne autorstvo, povrchné a nekvalitné posudzovanie, systematické a vedomé publikovanie v časopisoch a vydavateľstvách, ktoré sú podozrivé z nečestných praktík (časopisy a vydavateľstvá, ktoré sa v akademickej komunite označujú ako predátorské).
3. *Aprobácia* je v učiteľských kombinačných študijných programoch súbor predmetov a pravidiel, ktoré sa vzťahujú na jeden vyučovací predmet; *aprobácia v prekladateľských kombinačných študijných programoch* je súbor predmetov a pravidiel, ktoré sa vzťahujú na jeden jazyk²⁰.

²⁰ V zmysle § 53a) ods. 3 zákona o vysokých školách.

4. *Ciele vzdelávania študijného programu* sú formulácie, ktoré identifikujú schopnosti študenta v čase ukončenia programu, t. j. vyjadrujú kladené očakávania na absolventov študijného programu. Ciele sú v študijnom programe implementované prostredníctvom verifikovateľných/merateľných výstupov vzdelávania.
5. *Dlhodobá a kontinuálna úspešnosť* je sústavná úspešnosť v období ostatných 10 rokov pred rokom, v ktorom sa hodnotí tvorivá činnosť.
6. *Informálne učenie sa* je celoživotný proces získavania vedomostí, osvojovania si zručností a postojov z každodenných skúseností, z prostredia a kontaktov s inými ľuďmi.
7. *Kompetencia* je právomoc, oprávnenie, pôsobnosť, resp. dosah osoby vo vzťahu k úlohe, postupu, procesu, aktivite, za zabezpečenie ktorej osoba nesie zodpovednosť.
8. *Kompetentnosť*²¹ je odborná spôsobilosť osoby vykonávať danú činnosť, ktorá je výsledkom komplexu vedomostí, zručností a postojov, ktoré si osoba osvojila formálnym a neformálnym vzdelávaním a informálnym učením sa v priebehu získavania vlastných praktických skúseností. Kompetentnosti spolu s vedomosťami a zručnosťami slúžia ako štruktúrne charakteristiky výstupov vzdelávania.
9. *Kvalifikačný rámec* je národný kvalifikačný rámec. Úrovne národného kvalifikačného rámca sú priradené úrovniam Kvalifikačného rámca v Európskom priestore vysokoškolského vzdelávania²² a úrovniam Európskeho kvalifikačného rámca²³.
10. *Medzinárodne uznávaná úroveň tvorivej činnosti* je tretia najvyššia úroveň kvality výsledkov tvorivých činností, určená na základe hodnotenia podľa postupov a kritérií uvedených v Metodike hodnotenia tvorivých činností vydanéj agentúrou. Pojem sa nevzťahuje k povahe alebo geografickému rozsahu, ani k miestu realizácie, ani k miestu šírenia výsledkov tvorivej činnosti.
11. *Národne uznávaná úroveň tvorivej činnosti* je štvrtá najvyššia úroveň kvality výsledkov tvorivých činností, určená na základe hodnotenia podľa postupov a kritérií uvedených v Metodike hodnotenia tvorivých činností vydanéj agentúrou. Pojem sa nevzťahuje k povahe alebo geografickému rozsahu, ani k miestu realizácie, ani k miestu šírenia výsledkov tvorivej činnosti.
12. *Neformálne vzdelávanie* je systematické vzdelávanie realizované mimo formálneho vzdelávacieho systému, ktoré je organizované rozličnými inštitúciami za účelom poskytnutia vzdelania pre určité skupiny populácie vo vybraných typoch, formách a obsahových oblastiach.
13. *Politiky zabezpečovania kvality/vnútorného systému* sú zámerne zostaveným súborom princípov, ktorými sa usmerňujú aktivity vysokej školy a jej zamestnancov, študentov a externých zainteresovaných strán s cieľom dosiahnuť sústavné zabezpečenie a rozvoj kvality vysokoškolského vzdelávania a súvisiacich činností.
14. *Pôsobenie v študijnom odbore* je stav, keď je osoba v pracovnom pomere s vysokou školou a vykonáva vzdelávaciu alebo tvorivú činnosť v rámci príslušného študijného odboru.
15. *Procesy vnútorného systému* sú pravidlá, predpisy, kódexy, formalizované procedúry a postupnosti krokov, prostredníctvom ktorých sa uskutočňuje zabezpečovanie a rozvoj kvality vysokoškolského vzdelávania a súvisiacich činností.

²¹ Myslí sa „kompetencia“ v terminológii zákona o zabezpečovaní kvality [(§ 3 ods. 3 písm. a), bod 4], resp. „spôsobilosť“ v terminológii používanej v pedagogickej odbornej literatúre.

²² Framework for Qualifications of the European Higher Education Area.

²³ European Qualifications Framework.

16. *Profilový študijný predmet* je študijný predmet študijného programu, ktorý zásadným spôsobom prispieva k dosiahnutiu profilu absolventa, t. j. cieľov a výstupov vzdelávania príslušného študijného programu.
17. *Prenositelné spôsobilosti* sú spôsobilosti, ktoré nie sú špecificky viazané na konkrétnu prácu alebo profesiu, ale dajú sa použiť a ďalej rozvíjať v rozličných situáciách a podmienkach. Ide napr. o komunikačné schopnosti, matematické zručnosti, organizačné zručnosti, digitálne zručnosti, analytické schopnosti, interpersonálne schopnosti, kreativitu a schopnosť abstraktného myslenia, schopnosť kritického myslenia, mentorské a supervízne schopnosti, podnikateľské zručnosti, motiváciu a schopnosť učiť sa, uvažovanie v súvislostiach, metakognitívne schopnosti.
18. *Rigorózna práca* je práca nadväzujúca na ukončený študijný program, ktorej obhajoba je súčasťou rigorózneho skúšky, ktorú majú oprávnenie uskutočňovať len vysoké školy, ktoré majú v príslušnom študijnom odbore akreditovaný študijný program, po ktorého absolvovaní sa udeľuje akademický titul „magister“.
19. *Štandardy pre študijný program* sú požiadavky, ktorých plnením je podmienené udelenie akreditácie študijného programu.
20. *Štruktúry vnútorného systému* sú kolektívne orgány, útvary inštitúcie, zmluvní partneri alebo osoby s určenými kompetenciami, pôsobnosťou a zodpovednosťou za vymedzený rozsah zabezpečenia kvality vysokoškolského vzdelávania a súvisiacich činností.
21. *Súčasť vysokej školy* je fakulta alebo iné pedagogické, výskumné, vývojové, umelecké, hospodársko-správne a informačné pracovisko v sídle vysokej školy alebo jej fakulty, účelové zariadenie, detašované pracovisko, konzultačné stredisko alebo iné pracovisko mimo sídla vysokej školy alebo jej fakulty.
22. *Súvisiaci odbor* je študijný odbor, interdisciplinárna alebo transdisciplinárna oblasť poznania, ktorá relevantným spôsobom prispieva k dosiahnutiu výstupov vzdelávania príslušného študijného programu.
23. *Translatologický základ* v prekladateľských a tlmočnických kombinačných študijných programoch je súbor predmetov translatologického základu. Translatologický základ spolu s kombináciou dvoch aprobácií tvorí prekladateľský kombinačný študijný program²⁴.
24. *Tvorivá činnosť* je výskumná činnosť, vývojová činnosť, umelecká činnosť alebo ďalšia tvorivá činnosť²⁵ vysokej školy, ktorá je relevantná z hľadiska napĺňania poslania vysokej školy, najmä vo väzbe na ciele a výstupy vzdelávania.
25. *Učiteľia* sú všetky osoby, ktoré zabezpečujú študijné programy bez ohľadu na to, či sú zamestnané na pozícii vysokoškolského učiteľa, výskumného pracovníka, umeleckého pracovníka alebo sú na pozícii doktoranda alebo odborníka z praxe a bez ohľadu na to, či pôsobia na vysokej škole na ustanovený týždenný pracovný čas alebo na kratší týždenný pracovný čas alebo na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.
26. *Učiteľský základ* je v učiteľských kombinačných študijných programoch súbor predmetov pedagogicko-psychologického základu, sociálno-vedného základu a didaktiky vyučovacích predmetov. Učiteľský základ spolu s kombináciou dvoch aprobácií tvorí učiteľský kombinačný študijný program²⁶.

²⁴ V zmysle § 53a) ods. 4 zákona o vysokých školách.

²⁵ V zmysle § 3 ods. 2 písm. a) zákona o zabezpečovaní kvality.

²⁶ V zmysle § 53a ods. 4 zákona o vysokých školách.

- 27. Úprava študijného programu** je doplnenie alebo vypustenie povinných predmetov alebo povinne voliteľných predmetov, zmena podmienok na riadne skončenie štúdia alebo modifikácia informačného listu povinného predmetu alebo povinne voliteľného predmetu okrem aktualizácie vyučujúceho, odporúčanej literatúry alebo hodnotenia predmetu²⁷.
- 28. Vedecká integrita** je prvotná podmienka kvalitnej vedeckej práce spočívajúca v dôslednom dodržiavaní najvyšších profesionálnych a morálnych štandardov, transparentnosti, vykonávaní výskumu kriticky a bez predsudkov a v absolútnej integrite praxe, vyučovania a administrácie vedy. Jej opakom je vedecká nepoctivosť a nečestnosť.
- 29. Vnútorňý systém zabezpečenia kvality vysokoškolského vzdelávania** je konzistentne previazaný súbor politík, štruktúr a procesov, prostredníctvom ktorého vysoká škola zabezpečuje a rozvíja kvalitu napĺňania svojho poslania v oblasti vysokoškolského vzdelávania, tvorivých činností a ďalších súvisiacich činností.
- 30. Výstup vzdelávania**²⁸ je podrobná charakteristika, čo vzdelávajúca sa osoba vie, chápe a je schopná vykonať pri ukončení procesu vzdelávania tak, aby boli naplnené jednotlivé vzdelávacie ciele študijného programu. Uvádza sa spravidla v štruktúre vedomostí, zručností a kompetentností²⁹. Na rozdiel od cieľa programu je výstup vzdelávania stanovený pevne a miera jeho plnenia je merateľná a verifikovateľná. Výstupy vzdelávania sa určujú pre študijný program ako celok, ako aj pre jeho časti a jednotlivé študijné predmety.
- 31. Významná medzinárodná úroveň tvorivej činnosti** je druhá najvyššia úroveň kvality výsledkov tvorivých činností, určená na základe hodnotenia podľa postupov a kritérií uvedených v Metodike hodnotenia tvorivých činností vydanej agentúrou. Pojem sa nevzťahuje k povahe alebo geografickému rozsahu, ani k miestu realizácie, ani k miestu šírenia výsledkov tvorivej činnosti.
- 32. Zainteresované strany** sú aktéri vysokej školy, osoby, spoločenstvá alebo organizácie, ktoré môžu ovplyvňovať proces vzdelávania, tvorivých a iných súvisiacich činností alebo byť nimi ovplyvňované. Rozlišujú sa interné zainteresované strany (študenti a zamestnanci vysokej školy) a externé zainteresované strany (zamestnávateľia a ďalší reprezentanti príslušných odvetví hospodárstva a spoločenskej praxe, absolventi vysokej školy, domáci a zahraniční partneri vysokej školy a pod).
- 33. Záverečná práca** je bakalárska práca v študijných programoch prvého stupňa, diplomová práca v študijných programoch druhého stupňa a dizertačná práca v študijných programoch tretieho stupňa.
- 34. Zručnosť** je spôsobilosť alebo inštrumentálne umenie aplikovať vedomosti a ľahko a presne vykonávať určitú kognitívnu, psychomotorickú alebo sociálnu činnosť. Zručnosti spolu s vedomosťami a kompetentnosťami slúžia ako štruktúrne charakteristiky výstupov vzdelávania.

Článok 13

²⁷ V zmysle § 2 písm. g) zákona o zabezpečovaní kvality.

²⁸ Myslí sa „výsledok vysokoškolského vzdelávania“ v terminológii zákona o zabezpečovaní kvality [§ 3 ods. 3 písm. a), bod 4], resp. „výsledok vzdelávania“ v terminológii Vyhlášky MŠ SR č. 614/2002 Z. z. o kreditovom systéme štúdia.

²⁹ Kompetencie v zmysle zákona, spôsobilosti v zmysle diskurzu v pedagogickej odbornej literatúre.

Prechodné a záverečné ustanovenia

1. Tieto štandardy boli schválené výkonnou radou Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo dňa 2. júla 2020 a nadobúdajú účinnosť dňa 1. septembra 2020.
2. Vysoká škola je povinná zosúladiť svoje študijné programy so štandardmi pre vnútorný systém a štandardmi pre študijný program do 24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti štandardov pre vnútorný systém³⁰.

³⁰ Vyplýva to z § 37 ods. 1 a v nadväznosti z § 24 ods. 9 zákona o zabezpečovaní kvality.